

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 262/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti JUDr. Ivan Pádej advokát – AK s. r. o., Krížna 336/2, Považská Bystrica, zastúpenej spoločnosťou JUDr. Róbert Fatura, advokát, s. r. o., Centrum 18/23, Považská Bystrica, konajúcou prostredníctvom JUDr. Róberta Faturu, advokáta, pre namietané porušenie čl. 1 a čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8 CoE 109/2017 z 24. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti JUDr. Ivan Pádej advokát – AK s. r. o. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. apríla 2018 doručená sťažnosť spoločnosti JUDr. Ivan Pádej advokát – AK s. r. o., Krížna 336/2, Považská Bystrica (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie princípu právnej istoty podľa čl. 1 a svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 CoE 109/2017 z 24. januára 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 Er 898/2008 z 5. mája 2017 bol zamietnutý návrh sťažovateľa na pripustenie zmeny účastníka konania na strane oprávneného v exekučnej veci, samotná exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená.

3. Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré krajský súd odmietol napadnutým uznesením.

4. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že vo svojom odvolaní *„namieta porušenie práva konať pred súdom resp. porušenie práva na spravodlivý súdny proces ako aj porušenie zásady právnej istoty a to v nadväznosti na skutočnosť, že v konaní došlo k postúpeniu pohľadávky oprávneného voči povinnému na sťažovateľa, no napriek uvedenému súd nekonal s právnym nástupcom oprávneného - sťažovateľom. Na skutočnosť postúpenia pohľadávky prihliadol konajúci súd až po tom, ako mu táto bola zo strany právneho nástupcu oprávneného - sťažovateľa oznámená, a na základe toho, že oprávnený v exekúcii zanikol prvostupňový súd exekúciu zastavil, ako subjekt, ktorý podľa názoru konajúceho súdu mohol jediný navrhnúť zmenu účastníka v konaní. Odvolací súd však odvolanie podané sťažovateľom odmietol z dôvodu, že nielenže smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon nepripúšťal opravný prostriedok, ale naviac ho podala neoprávnená osoba. Vzhľadom k tomu, že subjekt, ktorý bol v exekúcii oprávnený zanikol, nie je zrejmé, kto bol teda v danom konaní oprávnený podať opravný prostriedok za oprávneného, ak nie jeho právny nástupca, s ktorým súd v exekúcii naviac vôbec nekonal.*

Sťažovateľ má za to, že takýmto postupom a rozhodnutím KSTN (krajský súd, pozn.) došlo k porušeniu jeho ústavných práv, a to práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotveného v čl. 46 a nasl. Ústavy SR a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s princípom právnej istoty podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

... rozhodnutie KSTN (krajského súdu, pozn.), kedy odmietol odvolanie proti rozhodnutiu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v tejto veci je arbitrárne a samotný sťažovateľ, ako právny nástupca oprávneného na základe takéhoto rozhodnutia nemohol následne uplatňovať všetky svoje práva, ktoré mu vyplývajú z Ústavy Slovenskej republiky, ako aj ostatných právnych predpisov SR. Máme za to, že postupom KSTN (krajského súdu, pozn.) kedy tento odmietol opravný prostriedok proti rozhodnutiu okresného súdu, napriek tomu, že riadne a zákonným spôsobom prešli práva a povinnosti z pohľadávky v exekučnom konaní na sťažovateľa, porušil jeho právo na súdnu ochranu.

... hoci sa sťažovateľ domáhal svojho práva na súdnu ochranu, podaním riadneho oprávneného prostriedku, tento konajúci súd v podstate vylúčil možnosť sťažovateľa, aby uplatňoval svoje práva na ďalšom súde a to aj s poukazom na skutočnosť, že pred tým ako bolo sťažovateľovi doručené napadnuté Uznesenie KSTN (krajského súdu, pozn.) bolo mu medzičasom doručené aj Uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 5ECdo 17/2017 zo dňa 24.01.2018, ktorým súd odmietol dovolanie sťažovateľa síce v inej, ale identickej veci. Sťažovateľ z tohto dôvodu nevyužíval mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie, nakoľko bolo zrejmé, ako by v danej veci rozhodol najvyšší súd, ako aj z dôvodu bezdôvodného zaťažovania súdov SR, ako aj z dôvodu, aby mu nebola uložená pokuta v zmysle ustanovenia § 452 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v aktuálnom znení.

Sťažovateľ v súvislosti s princípom právnej istoty uvádza, že v rámci rozhodovania súdov SR existuje viacero, rádovo desiatky rozhodnutí, v rámci ktorých súd pripustil zmenu účastníka konania v exekučnom konaní, v ktorej oprávnený zanikol a jeho právnym nástupcom je práve sťažovateľ. Zároveň sťažovateľ uvádza, že súdy, ktoré v danej veci rozhodovali a pokračujú v exekučných konaniach sú súdy prvého stupňa, ako aj odvolacie súdy. Túto skutočnosť sťažovateľ uvádzal aj v rámci riadneho oprávneného prostriedku, ktorý bol odmietnutý, avšak konajúce súdy na túto skutočnosť žiadnym spôsobom neprihliadali. Je zrejmé a máme za to, že vzhľadom k tomu, že princíp právnej istoty sa v súčasnosti nachádza v základných zásadách resp. princípoch, ktoré sa uplatňujú v sporovom procese a je súčasťou Civilného sporového poriadku, mal byť tento princíp uplatnený aj v tomto konaní, a teda právna prax súdov resp. ich rozhodnutia mali byť v tejto oblasti zjednotené.“.

5. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález v znení:

„1. Základné právo spoločnosti JUDr. Ivan Pádej advokát - AK s.r.o., Križna 336/2, 017 01 Považská Bystrica, [REDACTED] na súdnu a inú právnu ochranu upravené v čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s princípom právnej istoty podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozhodnutím Krajského súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoE/109/2017 porušené bolo.

2. Rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. k. 8 CoE/109/2017 z 24.01.2018 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti JUDr. Ivan Pádej advokát - AK s.r.o., Križna 336/2, 017 01 Považská Bystrica, [REDACTED] sa priznáva finančné zadostučinenie v sume vo výške 1000,00 EUR (slovom jeden tisíc eur), ktoré je Krajský súd Trenčín povinný spoločnosti JUDr. Ivan Pádej advokát - AK s.r.o. vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

4. Spoločnosti JUDr. Ivan Pádej advokát - AK s.r.o., Križna 336/2, 017 01 Považská Bystrica sa priznávajú trovy konania a právneho zastúpenia v sume vo výške 390,50 Eur, a to za dva úkony právnej služby - prevzatie veci a príprava a spísanie sťažnosti na Ústavný súd, 2 x á 153,50 + paušál 2 x 9,21 Eur + 20% DPH, ktoré je Krajský súd Trenčín povinný zaplatiť na účet spoločnosti JUDr. Róbert Fatura, advokát, s.r.o. vedený v [REDACTED] [REDACTED] do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovatelia sa môžu domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím im dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľov je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

10. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bol sťažovateľ oprávnený podať dovolanie, čo neurobil s odôvodnením, že „... pred tým ako bolo sťažovateľovi doručené

napadnuté Uznesenie KSTN (krajského súdu, pozn.) bolo mu medzičasom doručené aj Uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 5ECdo 17/2017 zo dňa 24.01.2018, ktorým súd odmietol dovolanie sťažovateľa síce v inej, ale identickej veci. Sťažovateľ z tohto dôvodu nevyužíval mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie, nakoľko bolo zrejmé, ako by v danej veci rozhodol najvyšší súd, ako aj z dôvodu bezdôvodného zaťažovania súdov SR, ako aj z dôvodu, aby mu nebola uložená pokuta v zmysle ustanovenia § 452 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v aktuálnom znení. “.

11. Z toho vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

12. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažnosť z 9. apríla 2018 bola podaná na poštovú prepravu 9. apríla 2018 a ústavnému súdu doručená 12. apríla 2018, pričom bola podaná splnomocnencom sťažovateľa – spoločnosťou JUDr. Róbert Fatura, advokát, s. r. o., Centrum 18/23, Považská Bystrica, konajúcou prostredníctvom JUDr. Róberta Faturu, advokáta, na základe splnomocnenia z 9. apríla 2018, v ktorom však nebolo výslovne uvedené, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

13. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

14. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

15. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že takýto nedostatok návrhu (sťažnosti) nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, ak sťažovateľ disponuje kvalifikovaným právnym zastúpením – advokátom. Uvedený záver vyplýva zo stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, IV. ÚS 322/2010, IV. ÚS 399/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 267/2010, II. ÚS 309/2010).

16. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa namietajúcu porušenie jeho práv napadnutým uznesením krajského súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci, ako aj z dôvodu, že nemá náležitosti predpísané zákonom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2018